

PADOMES IETEIKUMS**(2020. gada 20. jūlijs)****par Apvienotās Karalistes 2020. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Apvienotās Karalistes 2020. gada konverģences programmu**

(2020/C 282/28)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību ⁽²⁾, un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2019. gada 17. decembrī pieņēma gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģiju, tādējādi uzsākot 2020. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pilāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Komisija 2019. gada 17. decembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Apvienotā Karaliste nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.
- (2) Pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības 2020. gada 31. janvārī un Līguma par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas ⁽³⁾ ("Izstāšanās līgums") stāšanās spēkā Apvienotā Karaliste uzsāka pārejas periodu, kas ilgs līdz 2020. gada 31. decembrim. Ar vienu lēmumu, ko Savienība un Apvienotā Karaliste līdz 2020. gada 1. jūlijam pieņemt Izstāšanās līgumā paredzētajā Apvienotajā komitejā, šo laikposmu var pagarināt līdz vienam vai diviem gadiem. Šajā laikposmā Apvienotajai Karalistei un tās iekšienē joprojām ir piemērojami Savienības tiesību akti, tostarp tie, kas saistīti ar Eiropas pusgadu.
- (3) 2020. gada ziņojums par Apvienoto Karalisti tika publicēts 2020. gada 26. februārī. Tajā ir izvērtēts, kā Apvienotā Karaliste īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2019. gada 9. jūlijā ⁽⁴⁾ ("2019. gada valstij adresētie ieteikumi"), turpmākie pasākumi, kas veikti pēc tai adresētajiem ieteikumiem, kuri pieņemti iepriekšējos gados, un Apvienotās Karalistes progress virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.⁽³⁾ OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.⁽⁴⁾ OV C 301, 5.9.2019., 163. lpp.

- (4) 2020. gada 11. martā Pasaules Veselības organizācija Covid-19 uzliesmojumu oficiāli pasludināja par pasaules mēroga pandēmiju. Tā ir nopietna sabiedrības veselības ārkārtas situācija, kas skar iedzīvotājus, sabiedrību kopumā un ekonomiku. Tā pakļauj valstu veselības sistēmas smagai spriedzei, rada traucējumus globālajās piegādes ķēdēs, izraisa svārstīgumu finanšu tirgos, rada patērētāju pieprasījuma satricinājumus un negatīvi ietekmē dažādas nozares. Tā apdraud cilvēku darbvietas un ienākumus, kā arī uzņēmumu darbību. Tā ir izraisījusi ievērojamu ekonomikas satricinājumu, kam jau ir nopietnas sekas Savienībā. Komisija 2020. gada 13. martā pieņēma paziņojumu, kurā aicināja koordinēt rīcību, reaģējot uz krīzi ekonomikā, un iesaistīt visus dalībniekus valstu un Savienības līmenī.
- (5) Vairākas dalībvalstis ir izsludinājušas ārkārtas stāvokli vai ieviešušas ārkārtas pasākumus. Ārkārtas pasākumiem vajadzētu būt stingri samērīgiem, nepieciešamiem, ar ierobežotu ilgumu un saskaņā ar Eiropas un starptautiskajiem standartiem. Uz tiem būtu jāattiecinā demokrātiskā pārraudzība un iespēja tos neatkarīgi pārskatīt tiesā.
- (6) 2020. gada 20. martā Komisija pieņēma paziņojumu par Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējās izņēmuma klauzulas iedarbināšanu. Šī vispārējā izņēmuma klauzula, kas izklāstīta Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 1. punktā, 6. panta 3. punktā, 9. panta 1. punktā un 10. panta 3. punktā un Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97⁽⁹⁾ 3. panta 5. punktā un 5. panta 2. punktā, atvieglo budžeta politikas koordināciju nopietnas ekonomikas lejupslīdes laikā. Komisija savā 2020. gada 20. marta paziņojumā puda viedokli, ka, ņemot vērā paredzamo nopietno ekonomikas lejupslīdi Covid-19 pandēmijas dēļ, ir izpildīti nosacījumi vispārējās izņēmuma klauzulas iedarbināšanai, un aicināja Padomi apstiprināt šo secinājumu. Dalībvalstu finanšu ministri 2020. gada 23. martā piekrita Komisijas novērtējumam. Viņi bija vienprātīgi, ka nopietnā ekonomikas lejupslīde prasa apņēmīgu, vērienīgu un koordinētu atbildi. Vispārējās izņēmuma klauzulas iedarbināšana ļauj uz laiku atkāpties no korekcijām vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai, ar noteikumu, ka tas neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā. Attiecībā uz korektīvo daļu Padome uz Komisijas ieteikuma pamata var arī nolemt pieņemt pārskatītu fiskālo trajektoriju. Vispārējā izņēmuma klauzula neaptur Stabilitātes un izaugsmes paktā paredzētās procedūras. Tā ļauj dalībvalstīm atkāpties no budžeta prasībām, kas tiktu piemērotas parastā situācijā, un vienlaikus dod iespēju Komisijai un Padomei veikt vajadzīgos politikas koordinācijas pasākumus pakta ietvaros.
- (7) Ir jāturpina pasākumi, lai ierobežotu un kontrolētu Covid-19 pandēmijas izplatīšanos, stiprinātu valstu veselības sistēmu noturību, mazinātu pandēmijas sociālekonomiskās sekas, izmantojot atbalsta pasākumus uzņēmumiem un mājsaimniecībām, un nodrošinātu pienācīgus veselības un drošības apstākļus darbvietās nolūkā atsākt saimniecisko darbību. Savienībai būtu pilnībā jāizmanto dažādie tās rīcībā esošie instrumenti, lai atbalstītu dalībvalstu centienus minētajās jomās. Vienlaikus dalībvalstīm un Savienībai būtu jāstrādā kopā, lai sagatavotu pasākumus, kas vajadzīgi, lai panāktu atgriešanos pie mūsu sabiedrību un ekonomiku normālas darbības un ilgtspējīgas izaugsmes, citstarp integrējot zaļo pārkārtošanos un digitālo pārveidi un mācoties no krīzes laikā gūtās pieredzes.
- (8) Covid-19 krīze ir apliecinājusi, ka iekšējais tirgus ir pietiekami elastīgs, lai spētu pielāgoties ārkārtas situācijām. Tomēr, lai nodrošinātu ātru un vienmērīgu pāreju uz ekonomikas atveseļošanas posmu, preču un pakalpojumu brīvu apriti un darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, būtu jāatceļ ārkārtas pasākumi, kas kavē iekšējā tirgus normālu darbību, tiklīdz tie vairs nav nepieciešami. Pašreizējā krīze rāda, ka veselības nozarē ir vajadzīgi krīzgatavības plāni. Starp svarīgākajiem elementiem plašāku krīzgatavības plānu izstrādē ir minamas uzlabotas iepirkuma stratēģijas, diversificētas piegādes ķēdes un būtiskāko materiālu stratēģiskās rezerves.
- (9) Paredzams, ka Covid-19 pandēmijas sociālekonomiskās sekas atšķirīgu specializācijas modeļu dēļ dažādos Apvienotās Karalistes reģionos izpaudīsies nevienmērīgi. Tas rada būtisku risku, ka Apvienotajā Karalistē vēl vairāk palielināsies reģionālās atšķirības. Pašreizējā situācijā ir vajadzīga mērķtiecīga politiska atbildes reakcija.
- (10) Apvienotā Karaliste 2020. gada 30. aprīlī iesniedza savu 2020. gada valsts reformu programmu un 2020. gada 7. maijā – savu 2020. gada konverģences programmu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.

⁽⁹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

- (11) Uz Apvienoto Karalisti šobrīd attiecas Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa un noteikums par parādu. Padome 2018. gada 13. jūlijā ieteica Apvienotajai Karalistei nodrošināt to, lai valdības neto primāro izdevumu nominālais pieaugums ⁽⁶⁾ nepārsniegtu 1,6 % 2019.–2020. gadā, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP). Komisijas veiktais vispārējais novērtējums apstiprina, ka pastāv risks būtiskai novirzei no ieteiktās korekcijas virzībā uz vidēja termiņa budžeta mērķi 2019.–2020. gadā un 2018.–2019. gadā un 2019.–2020. gadā, aplūkojot abus kopā. Izpildes dati par 2019.–2020. gadu būs pieejami 2020. gada rudenī.
- (12) Valdība savā 2019.–2020. gada konverģences programmā plāno, ka nominālā bilance pasliktināsies, proti, deficīts palielināsies no 2,2 % no IKP 2019.–2020. gadā līdz 2,5 % no IKP 2020.–2021. gadā. Tiek prognozēts, ka deficīts 2021.–2022. gadā palielināsies līdz 3,1 % no IKP un līdz 2024.–2025. gadam samazināsies līdz 2,4 % no IKP. Pēc vispārējās valdības parāda attiecības pret IKP 2019.–2020. gadā samazināšanās līdz aplēstiem 83,2 % no IKP saskaņā ar 2019.–2020. gada konverģences programmu ir gaidāms, ka 2020.–2021. gadā tā samazināsies līdz 82,9 %. Tomēr makroekonomikas scenārijs, kas ir minēto budžeta prognožu pamatā, vairs nešķiet reālistisks, jo tajā nav ņemta vērā Covid-19 pandēmijas ekonomiskā ietekme. Programmas prognozēs nav ņemti vērā arī pasākumi, par kuriem Apvienotā Karaliste paziņojusi, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju. Covid-19 pandēmijas dēļ makroekonomisko un fiskālo perspektīvu ietekmē liela nenoteiktība.
- (13) Reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, Apvienotā Karaliste ir laikus noteikusi budžeta pasākumus, lai palielinātu veselības aprūpes sistēmas kapacitāti, ierobežotu pandēmiju un sniegtu atbalstu vismagāk skartajām personām un nozarēm. Konverģences programmas prognozēs šie pasākumi nav iekļauti, bet tie ir ņemti vērā Komisijas 2020. gada pavasara prognozē. Budžeta pasākumi veido aptuveni 5,5 % no IKP un ietver atbalstu darba ņēmējiem, pašnodarbinātām personām un uzņēmumiem, kā arī labklājības pasākumus. Turklāt Apvienotā Karaliste ir paziņojusi par pasākumiem, kas palīdzēs sniegt likviditātes atbalstu uzņēmumiem, neradot tiešu ietekmi uz budžetu. Šie pasākumi ietver aizdevumu garantijas aptuveni 16 % apmērā no IKP. Minēto ārkārtas pasākumu un fiskālo atbalsta pasākumu pilnīga īstenošana, kam sekotu fiskālās politikas pārorientēšana uz piesardzīga vidēja termiņa fiskālā stāvokļa sasniegšanu, kad to ļaus ekonomikas apstākļi, palīdzēs saglabāt fiskālo stabilitāti vidējā termiņā.
- (14) Pamatojoties uz Komisijas 2020. gada pavasara prognozi ar nemainīgas politikas pieņemumu, Apvienotās Karalistes vispārējās valdības bilance tiek prognozēta –10,7 % apmērā no IKP 2020.–2021. gadā un –6,2 % apmērā no IKP 2021.–2022. gadā. Tiek prognozēts, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP sasniegs 102,5 % 2020.–2021. gadā un 100,2 % 2022. gadā. Konverģences programmas pamatā esošajā makroekonomikas scenārijā nav ņemta vērā Covid-19 pandēmijas ietekme, un tādēļ parāda un deficīta prognozes tajā būtiski atšķiras no Komisijas prognozēm.
- (15) Komisija 2020. gada 20. maijā nāca klajā ar ziņojumu, kas sagatavots saskaņā ar Līguma 126. panta 3. punktu, jo sagaidāms, ka Apvienotā Karaliste 2020.–2021. gadā pārkāps deficīta robežvērtību, kas ir 3 % no IKP. Kopumā analīze liecina, ka Līgumā un Regulā (EK) Nr. 1467/1997 noteiktais deficīta kritērijs nav izpildīts.
- (16) Pašreizējā Covid-19 krīze ir radījusi ekonomikas un sociālās politikas problēmas, kādas pēdējās desmitgadēs nav pieredzētas. Paredzams, ka bezdarbs palielināsies par gandrīz 3 procentpunktiem līdz 6,7 % 2020. gadā un nedaudz samazināsies līdz 6 % 2021. gadā, salīdzinot ar 3,8 % 2019. gadā. Apvienotās Karalistes valdība ir pieņēmusi ārkārtas pasākumus, lai mazinātu satricinājuma negatīvās sekas. Tiešā fiskālā atbalsta izmaksas būs atkarīgas no pieprasījuma, bet tās var sasniegt aptuveni 110 miljardus GBP (5,5 % no IKP), ko papildina 330 miljardi GBP (16 % no IKP) kredīta garantijās banku aizdevumiem. Lai aizsargātu nodarbinātību, ir ieviestas saīsināta darbalaika shēmas, un ir īstenoti arī pasākumi pašnodarbināto personu atbalstam. Sociālo pabalstu programmas “Vispārējais kredīts” (“*Universal Credit*”) tvēruma un tiesības uz piekļuvi tā avansa maksājumiem uz laiku ir uzlabotas, un pamata tiesības šīs programmas ietvaros uz laiku ir pagarinātas uz divpadsmit mēnešiem. Vietējās pašvaldības saņems arī vienreizēju papildu finansējumu, lai atbalstītu ekonomiski neaizsargātus cilvēkus un mājāsaimniecības. Valdība arī paziņoja par hipotekāro maksājumu trīs mēnešu moratoriju mājokļu īpašniekiem, kas nonākuši grūtībās Covid-19 pandēmijas dēļ.

⁽⁶⁾ Valdības neto primāros izdevumus veido kopējie valdības izdevumi, izņemot procentu izdevumus, izdevumus saistībā ar Savienības programmām, kas ir pilnībā izlīdzināti ar ienākumiem no Savienības fondiem, un nediskrecionāras izmaiņas saistībā ar bezdarbnieku pabalstu izdevumiem. Valsts finansētā bruto pamatkapitāla veidošanas līmenis ir izlīdzināts četru gadu laikposmā. Ir ņemti vērā tiesību aktos paredzētie diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu jomā ir atskaitīti.

- (17) Lai atbalstītu uzņēmumu finansiālo stāvokli, Anglijas Banka ir divas reizes samazinājusi bankas likmi, kopumā no 0,75 % līdz 0,1 %, samazinājusi Apvienotās Karalistes preciklisko kapitāla rezervju likmi līdz 0 %, atkāpjoties no līdzšinējās virzības uz 2 % līdz 2020. gada decembrim, paplašinājusi savu obligāciju iegādes programmu līdz 645 miljardiem GBP un palielinājusi atbalstu komercbanku aizdevumiem reālajai ekonomikai līdz ar valdības aizdevumu garantijām. Valdība piedāvāja konkrētām nozarēm gadu ilgu moratoriju attiecībā uz darījumu procentu likmju maksāšanu, pievienotās vērtības nodokļa (PVN) maksājumu atlikšanu, kā arī skaidras naudas dotācijas mazākiem uzņēmumiem. Likviditātes atbalsts ir darīts pieejams arī garantiju un kombinētu dotāciju veidā saskaņā ar aizdevumu shēmu koronavīrusa izraisītās mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) dīkstāves atbalstam, kuru zem noteiktas apgrozījuma robežvērtības sniedz, izmantojot plašu uzņēmējdarbības finansēšanas produktu klāstu, piemēram, atjaunojamas kredītiespējas un citus produktus, tajā skaitā termiņaizdevumus. Turklāt ne tikai MVU, bet arī lielākiem uzņēmumiem visās darbības nozarēs ir darīta pieejama vispārēja shēma likviditātes nodrošināšanai, kas varētu ietvert investīciju atbalstu. Izstrādājot un īstenojot šos pasākumus, ir jāņem vērā banku nozares noturība.
- (18) Covid-19 pandēmija ir atklājusi trūkumus Apvienotās Karalistes veselības aprūpes sistēmas sagatavotībā un spējā reaģēt uz šādiem uzliesmojumiem, jo īpaši attiecībā uz telpām, personālu un apgādi. Rezultātā Apvienotajā Karalistē Covid-19 pacientiem steidzami tika izveidoti pagaidu lauka hospitāļi. Valsts ražošanas nozare tika mudināta pārveidot ražošanas līnijas, lai steidzami ražotu papildu medicīnisko aprīkojumu, piemēram, ventilatorus, lai apmierinātu gaidāmo pieprasījumu. Covid-19 krīze ir vēl vairāk saasinājusi pastāvošo veselības aprūpes darbaspēka trūkumu. Lai pārvarētu līdzīgas krīzes nākotnē, ir vajadzīgas investīcijas veselības aprūpes sistēmā visā Apvienotajā Karalistē, tajā skaitā efektīvi un ar pietiekamiem resursiem nodrošināti sabiedrības veselības pasākumi. Šīm investīcijām vajadzētu būt vērstām uz to, lai nodrošinātu vajadzīgo aprīkojumu un telpas un vajadzīgo kvalificēto darbaspēku, kā arī kopumā spēju sniegt visus paredzamos regulāros veselības aprūpes pakalpojumus, līdz ar aprūpi pacientiem ar Covid-19 vai līdzīgām infekcijas slimībām.
- (19) Pašreizējā krīze, iespējams, vairāk ietekmēs visneaizsargātākos iedzīvotājus, saasinot nabadzību. Nabadzības vai sociālās atstumtības risks palielinājās jau pirms krīzes, neraugoties uz rekordzemu bezdarba līmeni. Augsts ir arī nodarbinātu personu nabadzības līmenis un bērnu nabadzības līmenis. Sociālo pabalstu samazinājumi un reformas var apdraudēt Apvienotās Karalistes nodokļu un pabalstu sistēmas spēcīgo nabadzības mazināšanas ietekmi. Pastāv iespējas stiprināt atbalstu visneaizsargātākajām personām, tajā skaitā nabadzībā nonākušiem bērniem, jo īpaši ņemot vērā to, ka ir sagaidāms, ka krīze vēl vairāk palielinās ienākumu nevienlīdzību.
- (20) Apvienotajai Karalistei joprojām būtisks izaicinājums ir nepieciešamība uzlabot darba ražīguma rādītājus. Ražošanas apjoms stundā Apvienotajā Karalistē ir ievērojami mazāks nekā lielākajā daļā citu attīstīto valstu, un tas ir tikai nedaudz lielāks, nekā tas bija pirms finanšu krīzes. IKP pieaugumu ir veicinājis nodarbinātības pieaugums, pēdējā laikā praktiski nepalielinot ražīgumu. Neraugoties uz saspringto situāciju darba tirgū, Apvienotās Karalistes darba ražīgums kopš 2018. gada sākuma būtībā ir bijis nemainīgs. Arī reālo algu pieaugums joprojām ir lēns. Daudzas Apvienotās Karalistes daļas ir salīdzinoši nabadzīgas ar samērā zemu investīciju līmeni prasmēs un infrastruktūrā. Ierobežotas karjeras izaugsmes izredzes cilvēkiem, kuri strādā zemu atalgotos darbos, negatīvi ietekmē gan ražīgumu, gan nabadzību. Paredzams, ka šis stāvoklis saglabāsies un var pat pasliktināties, ņemot vērā Covid-19 krīzi. Nesenā pandēmija rada arī būtiskas problēmas izglītības un apmācības sistēmām Apvienotajā Karalistē, jo īpaši sakarā ar attālinātajām mācībām un atšķirīgu piekļuvi strukturētām mācībām. Līdz ar to ražīgumu ir iespējams palielināt, risinot plašas problēmas, piemēram, zemu investīciju līmeni aprīkojumā, infrastruktūrā un pētniecībā un izstrādē, kā arī prasmju nepietiekamību, jo īpaši pamatprasmju un tehnisko prasmju jomā. Apvienotās Karalistes mērķis ir veikt vairāk investīciju pētniecībā un inovācijā un uzlabot esošo tehnoloģiju izmantošanu visā ekonomikā.
- (21) Lai veicinātu ekonomikas atveseļošanu, būs svarīgi pasteidzināt labā sagatavotības stadijā esošo publisko investīciju projektu īstenošanu un veicināt privātās investīcijas, tostarp veicot attiecīgas reformas. Apvienotajā Karalistē ir vērojams pastāvīgs mājokļu trūkums. Rodas jaudas ierobežojumi, savukārt dzīvojamo ēku būvniecība joprojām ir zemāka par to, kas nepieciešama, lai apmierinātu aplēsto pieprasījumu. Stingrs regulējums par zemes tirgu ierobežo jauniem mājokļiem pieejamās zemes platību un vietu, jo īpaši lielu pilsētu apkaimē. Būvniecības nozarei joprojām ir būtiska nozīme mājokļu jomā, kā arī turpmāko energoefektivitātes un klimata mērķu sasniegšanā, lai gan mājokļu apkurei izmantotās enerģijas apjoma samazināšanu apgrūtinā dzīvojamā fonda vecums un tā lēnā aizstāšana. Pēc gadu desmitiem ilgām nepietiekamām publiskajām investīcijām valdība ir sākusi risināt infrastruktūras

nepietiekamības problēmu. Ir gūti daudzsolīši panākumi attiecībā uz investīcijām atjaunojamos energoresursos, un elektroenerģijas nozarē ir panākts ievērojams emisiju samazinājums. Tomēr virzība uz klimatneitralitāti joprojām saskaras ar problēmām visā ekonomikā. Apvienotās Karalistes autoceļu, dzelzceļa un aviācijas tīklu izmantošana sasniedz maksimālo kapacitātes robežu, un tas veicina sastrēgumus un gaisa piesārņojumu. Apvienotā Karaliste vēlas būt priekšgalā bezemisiju transportlīdzekļu ziņā, bet lielākā daļa dzelzceļa tīkla vēl nav elektrificēta. Lai gan optiskās šķiedras tīklu pārklājums Apvienotajā Karalistē joprojām ir pieticīgs, tīklu konkurence optiskās šķiedras tīrgū pieaug, jo valdība ievērojami palielina publisko atbalstu optiskās šķiedras tīklu izvēršanai. Tomēr šādas investīcijas digitālajā infrastruktūrā ir jāpapildina ar uzlabotām digitālajām prasmēm, jo Apvienotajā Karalistē ir strukturāls IT speciālistu prasmju trūkums.

- (22) Apvienotajai Karalistei adresētie ieteikumi, kas izklāstīti šajā ieteikumā ("2020. gada valstij adresētie ieteikumi"), pievēršas pandēmijas sociālekonomiskās ietekmes novēršanai un ekonomikas atveseļošanas veicināšanai, taču 2019. gada valstij adresētie ieteikumi attiecās arī uz reformām, kuras ir būtiskas, lai risinātu strukturālās problēmas vidējā līdz ilgākā termiņā. 2019. gada valstij adresētie ieteikumi nav zaudējuši aktualitāti un arī turpmāk tiks pārraudzīti Eiropas pusgada ietvaros līdz pārejas perioda beigām.
- (23) Eiropas pusgads nodrošina satvaru pastāvīgai ekonomikas un nodarbinātības politikas koordinēšanai Savienībā un tādējādi var veicināt ekonomikas ilgtspēju. Dalībvalstis savās 2020. gada valsts reformu programmās ir izvērtējušas progresu, kas gūts ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanā. Nodrošinot 2020. gada valstij adresēto ieteikumu pilnīgu īstenošanu, Apvienotā Karaliste sekmēs progresu IAM sasniegšanā.
- (24) Komisija 2020. gada Eiropas pusgada kontekstā ir veikusi Apvienotās Karalistes ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2020. gada ziņojumā par šo valsti. Tā ir arī novērtējusi 2020. gada konverģences programmu, 2020. gada valsts reformu programmu un to, kā īstenoti valstij adresētie ieteikumi, kas Apvienotajai Karalistei adresēti iepriekšējos gados. Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas nodrošināšanā Apvienotajā Karalistē, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība.
- (25) Ņemot vērā šo novērtējumu, Padome ir izskatījusi 2020. gada konverģences programmu, un tās atzinums⁽⁷⁾ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā,

AR ŠO IESAKA Apvienotajai Karalistei 2020. un 2021. gadā rīkoties šādi.

1. Ievērojot Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējo izņēmuma klauzulu, veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai efektīvi vērstos pret Covid-19 pandēmiju, stiprinātu ekonomiku un atbalstītu tās turpmāko atveseļošanu. Kad to pieļaus ekonomiskie apstākļi, īstenot fiskālo politiku ar mērķi panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un nodrošināt parāda atmaksājamību, vienlaikus veicinot investīcijas. Stiprināt veselības aprūpes sistēmas noturību.
2. Nodrošināt sociālās aizsardzības sistēmas atbilstību un pārklājumu, lai sniegtu atbalstu visiem un jo īpaši tiem, kurus krīze skārusi vissmagāk.
3. Veicināt inovāciju un atbalstīt cilvēkkapitāla attīstību. Pateidzināt labā sagatavotības stadijā esošo publisko investīciju projektu īstenošanu un rosināt privātās investīcijas, lai sekmētu ekonomikas atveseļošanu. Koncentrēt investīcijas uz zaļo pārkārtošanos un digitālo pāreju, jo īpaši uz mājočiem, tīru un efektīvu enerģijas ražošanu un izmantošanu, ilgtspējīgām transporta infrastruktūrām un ātrdarbīgiem platjoslas tīkliem.

Briselē, 2020. gada 20. jūlijā

*Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. KLOECKNER*

(7) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 9. panta 2. punktu.